

Warszawa, 9 stycznia 2024 r.

**Szanowny Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów**

Szanowny Panie Premierze,

w imieniu podpisanych poniżej organizacji społecznych oraz osób działających na rzecz cudzoziemców i cudzoziemców w Polsce pragniemy zwrócić Pana uwagę na rażące naruszenia praw człowieka, które obserwujemy od początku kryzysu humanitarnego na polsko-białoruskim pograniczu. Osoby przekraczające w sposób nieuregulowany polską granicę są pozbawiane możliwości ubiegania się o ochronę międzynarodową, a polskie służby stosują wobec nich tzw. pushbacki (wywózki), tzn. zmuszają je do powrotu na stronę białoruską. W wielu przypadkach temu procederowi towarzyszy przemoc i agresja.

Kara, na którą Polska skazuje osoby migrujące za nieuregulowane przekroczenie granicy, zwracając je przymusowo do Białorusi, jest wyjątkowo okrutna. Po białoruskiej stronie czekają na nie tortury, przemoc, nieludzkie traktowanie i bezprawne uwięzienie w *sistiemie*. I nie ma dla nich ucieczki. Próby wycofania się do Mińska są karane – najczęściej brutalną przemocą.

Europejczycy wiedzą, do czego prowadzi przyzwolenie na odarcie człowieka z przyrodzonej mu godności i pozbawienie go podstawowych praw ze względu na jego przynależność do grupy narodowej, etnicznej czy religijnej. Nie wolno żadnego człowieka traktować jak "pocisku". Gdy przestajemy widzieć ludzi, a dostrzegamy jedynie zagrożenie, rodzi się przyzwolenie na łamanie praw człowieka. **Pushbacki muszą zakończyć się natychmiast. Odkładając w czasie ich wstrzymanie, polskie władze przystają na łamanie praw człowieka.** Nie tak wyobrażamy sobie obiecaną nam praworządność.

W wyniku polityki pushbacków, od początku kryzysu na granicy Polski z Białorusią, po obu jej stronach, życie straciło co najmniej 55 osób.

Wobec antyuchodźczego i niehumanitarnego nastawienia poprzedniego rządu do tej pory pozostawała nam tylko możliwość prowadzenia na pograniczu działań pomocowych, czyli dostarczanie osobom w drodze wody, posiłku, ciepłych ubrań, udzielanie pomocy medycznej i prawnej, niejednokrotnie będących działaniami ratującymi ludzkie życie. Wraz z objęciem przez Pana urzędu Premiera, widzimy szansę na podjęcie pilnych działań zmierzających do natychmiastowego zaprzestania wywózek na granicy polsko-białoruskiej.

Krajowe i międzynarodowe instytucje odpowiedzialne za monitoring naruszeń praw człowieka, a także organizacje społeczne świadczące pomoc prawną i humanitarną na pograniczu polsko-białoruskim od 2021 roku podnoszą konieczność wyeliminowania z polskiego porządku prawnego przepisów naruszających zasadę *non-refoulement* wobec osób przekraczających granicę Polski. Pushbacki, stosowane wobec osób przekraczających granicę polsko-białoruską, funkcjonują w polskim systemie prawa poprzez władcze ukształtowanie treści stosunku służbowego (w formie rozkazów i poleceń służbowych), stosowanie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 roku w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych oraz znowelizowane w 2021 r. przepisy Ustawy o cudzoziemcach.

Orzecznictwo sądów krajowych, rekomendacje Komisarz Praw Człowieka Rady Europy, Dunji Mijatović, oraz specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. praw człowieka, Felipe Gonzáleza Moralesa, a także wielokrotne wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich wskazują na sprzeczność powyższych regulacji z prawem krajowym, unijnym oraz międzynarodowym. Wzywają oni Polskę do zrewidowania prawa i zakończenia stosowania pushbacków.

Wywózki łamią zawarty w prawie międzynarodowym zakaz wydalania cudzoziemców do państwa, w którym ich życiu lub zdrowiu groziłoby niebezpieczeństwo (zasada *non-refoulement*), a tym samym zakaz tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania oraz zakaz zbiorowych wydań osób cudzoziemskich. Naruszają również konstytucyjną gwarancję dostępu do procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową w Polsce oraz gwarancje proceduralne dotyczące postępowań administracyjnych.

Pushbacki nie mają uzasadnienia humanitarnego, moralnego ani prawnego. Skuteczne i trwale wyeliminowanie ich z polskiego porządku prawnego oraz z praktyki służb mundurowych jest proste. Konieczne są trzy działania:

- zmiana praktyki służbowej funkcjonariuszy Straży Granicznej poprzez wydanie pisemnych instrukcji Komendantowi Głównemu Straży Granicznej przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz monitorowanie ich wdrożenia przez podległych mu Komendantów Oddziałów Straży Granicznej i Komendantów Placówek Straży Granicznej;
- uchylene Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 roku w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych (wraz z nowelizacją z 20 sierpnia 2021 roku);
- nowelizacja Ustawy o cudzoziemcach poprzez uchylene art. 303 ust. 1 pkt 9a i art. 303b Ustawy.

Pozostajemy do Pana pełnej dyspozycji i liczymy na dialog i współpracę w poszukiwaniu najlepszych rozwiązań trudnych kwestii migracji i uchodźstwa.

Z wyrazami szacunku,

Fundacja Ocalenie
Grupa Granica
Podlaskie Ochotnicze Pogotowie Humanitarne
Hope&Humanity Polska
Klub Inteligencji Katolickiej w Warszawie
Stowarzyszenie Egala
Stowarzyszenie No To Ci Pomogę
Białowieska Akcja Humanitarna
Fundacja Polska Gościnność
Fundacja Polskie Forum Migracyjne
Stowarzyszenie Homo Faber
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej
Stowarzyszenie NOMADA
Helsińska Fundacja Praw Człowieka
Polska Akcja Humanitarna
Fundacja im. Stefana Batorego
Zupa na Granicę
Salam Lab – Stowarzyszenie Laboratorium Działań dla Pokoju
Pomoc SOC
Badaczki i Badacze na Granicy

Amnesty International Polska
Fundacja Auschwitz-Birkenau
Obywatele RP
Otwarta Rzeczpospolita – Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii
Trójmiejska Akcja Kobieta
Stowarzyszenie Arbuz
Archiwum Protestów Publicznych
Sputnik Photos
Stowarzyszenie Polska Walcząca Przeciw Faszyzmowi
Stowarzyszenie Kobiety Filmu
Akcja Demokracja
Stowarzyszenie Memoriał Polska
Fundacja Archiwum Kobiet
Instytut Spraw Publicznych
Fundacja Edukacyjna Jacka Kuronia
Fundacja Otwarty Dialog
Fundacja Miejsce na Ziemi
Fundacja Centrum Badań Migracyjnych
Fundacja Nienieodpowiedzialni
Fundacja EDM, Orla
Fundacja Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych
Fundacja Sztetl Mszana Dolna
Fundacja The Hope Project Polska
Fundacja Inicjatywa Dom Otwarty
Fundacja Czas Kobiet
Fundacja Feminoteka
Stowarzyszenie Adwokackie Defensor Iuris
Konferencja Ambasadorów RP
Naczelna Rada Adwokacka
Stowarzyszenie Czasu Kultury
Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia
Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa
My Obywatele Unii Europejskiej – Fundacja im. Wojciecha B. Jastrzębowskiiego
Fundacja im. Kazimierza i Zofii Moczarskich
Fundacja Międzynarodowa Inicjatywa Humanitarna
Obserwatorium Wyborcze
Fundacja Kuchnia Konfliktu
Stowarzyszenie Otwarty Klub Obywatelski im. Piotra Szczęsnego
Fundacja Lepsze Niepołomice
Las Rąk laboratorium rękodzieł
Fundacja Stocznia
Interkulturalni.pl
Fundacja Juniper
Kongres Katoliczek i Katolików
Stowarzyszenie Pro Humanum
Fundacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny FEDERA
Rodzice Dla Klimatu
Stowarzyszenie Dla Ziemi
Konsorcjum Migracyjne
Fundacja Widzialne
Fundacja Wiedza Lokalna

Polska Fundacja im. Roberta Schumana
Stowarzyszenie Lepszy Świat
Komitet Obrony Demokracji
Stowarzyszenie Wschodnioeuropejskie Centrum Demokratyczne
Fundacja Wspierana Kultury i Języka Polskiego im. M. Reja
Stowarzyszenie Łódzkie Dziewuchy Dziewuchom
Silne. Aperiodyk Społeczny
Forum Darczyńców w Polsce
Stowarzyszenie Mova – język bez barier
Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć
SOS Wioski Dziecięce w Polsce
Greenpeace Polska
Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska
Polska Misja Medyczna
Fundacja Kalejdoskop Kultur
Fundacja Edukacja dla Demokracji
Fundacja Panoptykon
Fundacja Emic
Dom Przyrody i Kultury
Fundacja Dobra Wola
Fundacja „Krzyżowa”
Fundacja Dla Polski
Krytyka Polityczna
Fundacja Równik Praw
Stowarzyszenie Inclusive.Buzz
Inicjatywa Wschód
Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka
Fundacja dla Migrantów Dobry Start im. A.G.Farah
Granica dla Granicy
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych

Anna Przedpełska-Trzeciakowska
Wanda Traczyk-Stawska
prof. Jan Barcz
prof. dr hab. Michał Buchowski
prof. Krzysztof Byrski
prof. dr hab. Władysław Czapliński
prof. Przemysław Czapliński
prof. Katarzyna Czczot
prof. Andrzej Friszke
prof. Małgorzata Fuszara
prof. Agnieszka Halemba
prof. Zdzisław Kędzia
Prof. dr hab. Grażyna Kubica-Heller
prof. Magdalena Środa
prof. Krystian Markiewicz
prof. Marcin Matczak
prof. Magdalena Piekara
prof. Monika Płatek
prof. dr hab. Dorota Praszałowicz
prof. Michał Romanowski

prof. Monika Rudaś-Grodzka
prof. Szymon Rudnicki
prof. Wojciech Sadurski
prof. Krystyna Skarzyńska
prof. Magdalena Smoczyńska
prof. Janina Stępińska
prof. Adam Strzembosz
prof. Piotr Sułkowski
prof. ISP PAN Monika Sus
prof. Włodzimierz Wróbel
prof. Mirosław Wyrzykowski
prof. Eleonora Zielińska
dr hab. Karolina Bielenin-Lenczowska
dr hab. Dobrochna Kałwa
dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska
dr hab. Ewa Golachowska
dr hab. Jan Winczorek
dr hab. Elżbieta Korolczuk
dr hab. Agnieszka Kościańska
dr hab. Dariusz Libionka
dra hab. Izabella Main
dr hab. Małgorzata Mołęda-Zdziech
dr hab. Michał Nowosielski
dr hab. Małgorzata Rajtar
dr hab. Tomasz Rakowski
dr hab. Agata Stanis
dr hab. Justyna Straczuk
dr hab. Joanna Święcicka
dr hab. Jadwiga Topczewska
dr Irena Barcz
dr Krystian Bogucki
dr Adam Bulandra
dr Sylwia Chutnik
dr Piotr Cichocki
dr Piotr M.A. Cywiński
dr Anna Czaplińska
dr Dominik Czeszkiewicz
dr Zuzanna Hertzberg
dr Kamila Klauzińska
dr Hanna Machińska
dr Dorota Mackenzie
dr Lidia Mazowiecka
dr Karolina Panz
dr Helena Patzer
dr Michał Pospiszyl
dr Tomasz Sieniow
dr Michał Sitek
dr Krystyna Starczewska
dr Sylwia Urbańska
dr Karol Wilczyński
dr Dorota Woroniecka-Krzyżanowska
dr Bartłomiej Zapała

Marzena Adamiak
Ania Alboth
Rachela Antosz-Rekucka
Urszula Antosz-Rekucka
Jakub Antosz-Rekucki
Grzegorz Antoszewski
Agnieszka Arnold
Zuzanna Atkinson
Tomasz Augustynowicz
Marek Bakalarczuk
Barbara Barańska
Paweł Barański
Ewa Bartkowiak
Adam Barwiński
mec. Radosław Baszuk
Paweł Bem
Bianka Bernat
Grażyna Bernatowicz
Marek Bernatowicz
Marek Beylin
Bogdan Białek
Andrzej Biczel
Maria Biczel
Marcin Bielecki
Hanna Bieluszko
Jakub Biernacki
Piotr Biernacki
Natalia Bloch
Izabela Bobińska
Tomasz Bobiński
Lidia Bogaczówna
Jolanta Bogowska
Mirjam Böhm
Szymon Bojdo
Wojciech Bonowicz
Piotr Borowiecki
Zofia Borucińska
Jakub Boruciński-Swies
Krystyna Bratkowska
Hanna Brejwo
Agnieszka Bruska
mec. Jacek Brydak
mec. Łukasz Brydak
mec. Tomasz Brydak
Dorota Buchwald
Alicja Bulik
Tomasz Bulik
Katarzyna Burda
Dorota Burska
Justyna Butrymowicz
Barbara Byrska
Piotr Bystrianin

Berfin Çeven
Zilan Çeven
Alina Chabior
Weronika Chajewska
Magda Chajewska
Andrzej Chajewski
Marcin Chajewski
Jacek Chmaj
Beata Chmiel
Anna Chmielewska
Piotr Chojnacki
Aleksandra Chrzanowska
Piotr Ciacek
Natalia Ciastoń
Paweł Cywiński
Ryszard Czapara
Maryna Czaplińska
Renata Czarnkowska-Listoś
Marta Czarnocka-Cieciura
Karolina Czerska-Shaw
Joanna Czetwertyńska
Kalina Czwarnóg
Magdalena Czyż
Małgorzata Czyżewska
Krzysztof Czyżewski
Ewa Daniel
Lidia Dańko
Leszek Dawid
Grzegorz Dawidowicz
Anna Dąbrowska
Monika Dąbrowska-Kuchna
Anna Dołgolewska
Zofia Dowiatt
Kornelia Dunin-Kozicka
Małgorzata Dzieduszycka-Ziemilska
Małgorzata Farynowska
Hanka Fedorowicz
Jacek Fedorowicz
Piotr Fijałkowski
Franciszek Fikus
Kamil Filipek
Bogumiła Forsztęga
Andrzej Franaszek
Joanna Franaszek
Władysław Frasyniuk
Agnieszka Fryś
Bogusława Gałkiewicz
Barbara Garstka
Grzegorz Gauden
Konstanty Gebert
Natalia Gebert

Aleksandra Giejsztowt-Rzewuska
Barbara Gigier
Agnieszka Głowacka
Andrzej Gniazdowski
Karolina Gołębiowska
Robert Gołębiowski
Krzysztof Górniak
Marianna Grabska
Agnieszka Graff
Manuela Gretkowska
Hanka Grupińska
Łukasz Gruszczyński
Mikołaj Grynberg
Dorota Gutry-Bulik
Paulina Haisch
Joanna Hetnarowicz-Sikora
Robert Hojda
Agnieszka Holland
Zofia Holnicka-Szulc
Martyna Iwańska
Inga Iwasiów
Piotr Iwosa
Jacek Jakubowski
Mateusz Janicki
Dominik Jaraczewski
Joanna Jaškowiak
Beata Jaworowska
Jarosław Jaworski
Magdalena Jędra
Tomek Jędrkiewicz
Wiktoria Jędroškowiak
Leokadia Jung
Łukasz Kaczmarek
Wanda Kaczor
Magdalena Kalenik
Tomasz Kałużny
Adam Kamiński
Joanna Kapusta
Dorota Karaś
Patrycja Karola,
Iwona Karpowicz-Dajczer
Jolanta Kawa
Małgorzata Kaznowska-Filipek
Wanda Khalilian
Jakub Kiersnowski
Jarosław Kiliński
Wojciech Kinasiewicz
Urszula Kitlasz
Tomasz Kizny
Witold Klaus
Michał Klawiter

Małgorzata Klemens
Jarosław Klimkiewicz
Jolanta Klimkiewicz
Agnieszka Klus
Anna Kociarz
Jakub Kocjan
Łukasz Kohut
Anka Kolber
Julia Kolberger
Iwa Kołodziejska
Antoni Komasa-Łazarkiewicz
Ewa Komorowska
Maja Komorowska
Marek Komorowski
Joanna Koniarska
Jarosław Koniarski
Anna Kopacz
Jan Kopacz
Janusz Kopacz
Joanna Kos-Krauze
Agnieszka Kosowicz
Karolina Kotowska
Eliza Kowalczyk
Małgorzata Kowalik
Andrzej Kowalski
Paweł Kowzan
Ewa Kozdraj
Jolanta Koziół
Anna Kozłowska-Roszkowska
Ewa Koźniewska
Bartosz Kramek
Zosia Krasnowolska
Elżbieta Krassowska-Modlinger
Joanna Krasuska
Maria Krauss
Barbara Kruszewska
Robert Krzysztoń
Maria Książak
Jacek Kucharczyk
Magdalena Kucharska
Marta Kucharska
Jan Konrad Kucharski
Łukasz Kuciński
Anna Kulesza
Ewa Kulik-Bielińska
Krystyna Kurczab – Redlich
Danuta Kuroń
Jarosław Kurski
Iwona Kurz
Agata Kuśpit

Danuta Labijak
Jacek Labijak
Marzena Laskowska
Dominika Lasota
Sylwia Lazar
Anna Lech
Zuzanna Lesiak
Kinga Lewicka
Witold Liliental
Adam Lipszyc
Darin Loka
Magdalena Lubańska
Mirosław Lubarski
Aurora Lubos
Mateusz Luft
Krystian Lupa
Cezary Łazarewicz
Magdalena Łazarkiewicz
Joanna Łodygowska
Joanna Łozicka
Lesław Łozicki
Krystyna Łubnicka
Olgierd Łukaszewicz
Ryszard Machiński
Agnieszka Maciejowska
Dominika Macioch
Alicja Mackiewicz
Jarosław Mackiewicz
Adam Magdoń.
dra hab. Izabella Main
Julia Majewska
Piotr Andrzej Majewski
Lidka Makowska
Agnieszka Markowska
Honorata Martin
Oskar Martin
Grażyna Marzec-Łukaszewicz
Karol Masiarz
Karolina Mazurek
Wawrzyniec Mąkinia
Magdalena Męczyńska
Marek Męczyński
Zofia Miągowska
Ewa Michna
Adam Michnik
Rafał Milach
Anna Mirkes-Radziwon
Anna Mituś
Piotr Mitzner

Jan Młynarczyk
Katarzyna Młynarczyk
Malwina Młynarczyk
Elżbieta Moczarska
Jerzy Modlinger
Dagmara Molga
Bożenna Morawska
Jerzy Morawski
Wiktoria Moritz-Leśniak
Maciej Moskwa
Witold Moszyński
Janusz Mucha
Romana Mucha
Jan Murawski
Agnieszka Nagalska
Zbigniew Nagalski
Anna Nałęcka – Milach
Maria Napiontkowa
Maria Nawojczyk
Ewa Negrusz-Szczęsna
Chris Niedenthal
Karolina Niedenthal
Michał Nowacki
Maksymilian Nowak
Artur Nowak-Gocławski
Maciej Nowicki
Tadeusz Nyczek
Renata Ochman-Zbyszyńska
Janina Ochojska
Arkadiusz Ograbek
Ewa Około-Kułąk Szamborska
Małgorzata Ołasińska-Chart
Paweł Olejniczak
Małgorzata Oracz
Gabriela Orłowska
Maciej Orłowski
Maja Ostaszewska
Marek Ostrowski
Marta Pachocka
Magdalena Pacul Kudelska
Dorota Paszyńska
Włodzimierz Paszyński
Waldemar Paś
Ewa Pater
Krzysztof Pawłowski
Anna Paździejewska
mec. Mikołaj Pietrzak
Lena Piękniewska-Bem
Maria Piętak
Mariola Piętak

Emilia Piotrowicz
Joanna Piotrowska
Małgorzata Piotrowska
Krystyna Piotrowska-Gauden
Maciej Pisuk
Elżbieta Podleśna
Katarzyna Podrazik
Janusz Polowczyk
Inka Popoff
Aleksandra Potoczek
Katarzyna Potoniec
Anna Prus
Maria Prussak
Krzysztof Przekop
Maria Przyszychowska
Danuta Przywara
Barbara Pszoniak
Sylwia Ptaszyńska
Tomasz Puchalski
Tasja Puławska
Magdalena Puzmujźniak
Joanna Pypłacz
Piotr Pytlakowski
Piotr Rachtan
Ryszard Raczkowski
Maria Radwańska
Wojciech Radwański
Marek Radziwon
Mariusz Redlicki
Marek Rekucki
Jan Rodowicz
Joanna Rogowska
Dobrosław Rola
Barbara Rolirad
Łukasz Ronduda
Przemysław Rosati
ariel rosé
mec. Łukasz Rozdeiczer-Kryszkowski
Tamara Rubin
Marta Rucińska
Modest Ruciński
Tymon Ruciński
Szymon Ruczyński
Mateusz Rybak
Marcelina Rybiańska
Jarmila Rybicka
Małgorzata Rycharska
Przemysław Rydzewski
Zuzanna Rymarczyk
Wojciech Rzewuski

Justyna Sadowska
Paula Sawicka
Alina Schuurman
Dorota Segda
Teresa Segda
Izabela Sekulska
mec. Kinga Dagmara Siadlak
Ewa Siedlecka
Beata Siemaszko
Katarzyna Sikorska – Siudek
Magdalena Sikorska – Wesołowska
Mieczysław Siudek
Krzysztof Siwczyk
Agnieszka Skarpetowska
Piotr Skiba
Szymon Skoczyński
Katarzyna Maria Skórzyńska
Katarzyna Urszula Skórzyńska
Marcin Skubiszewski
Piotr Skubiszewski
Marcin Skupiński
Iwona Skwarek
Ireneusz Albert Smolarkiewicz
Tomasz Sobierajski
Maciej Sosnowski
Joanna Spychała
Grażyna Staniszevska
Piotr Stańczak
Antonina Stasińska
Andrzej Stasiuk
Joanna Stawiarska
Urszula Stawirej
Dorota Steinhagen
Jerzy Sternicki
Jerzy Stępień
mec. Krzysztof Stępiński
Dawid Stępniewski
Olga Stokłosa
Renata Stolarska
Danuta Stołecka
Maciej Stuhr
Michał Sutyniec
Karolina Sydow
Kamil Syller
Aleksandra Szalwa
Jan Szamborski
Jadwiga Szarecka
Jerzy Szarecki
Dorota Szczepan-Jakubowska
Wiesław Szczepiński

Joanna Szczęsna
Małgorzata Szczęśniak
Monika Sznajderman
Arkadiusz Szot
Dominika Szpinda
Karolina Sztandar-Sztanderska
Grażyna Szwat-Gyłybowa
Aleksandra Szymańska
Aleksandra Śliwińska
Klaudia Śmieja – Rostworowska
Bogna Świątkowska
Anna Świątkowska-Gałkiewicz
Agnieszka Świergiel
Filip Tereszkiewicz
Marta Titaniec
Irina Tomescu-Dubrow
Barbara Tomżyńska
Anna Topczewska
Maria Topczewska
Jan Topczewski
Maciej Topczewski
Monika Toporek
Barbara Toruńczyk
Ewa Trojanowska
Andrzej Trzeciakowski
Marcin Tumulka
Anna Turner
Marzena Tyszkiewicz
Paweł Tyszkiewicz
Bernard van der Esch
Adam Wajrak
Adam Walaszek
Joanna Walaszek
Karolina Walczewska,
Jolanta Walecka
Krzysztof Warlikowski
Katarzyna Warmińska
Marianna Wartecka
Joanna Wawrzyniak
Barbara Wielowieyska
Agnieszka Wierzbicka
Piotr Wilczek
Katarzyna Winiarska
Ewa Winnicka
Joanna Winogrodzka
Jolanta Wiszowata
Aleksandra Wiśniewska
Marta Wiśniewska
Grzegorz Wojtiuk
Aleksandra Wojtyńska-Bakalarczuk

Urszula Wolfram
Ewa Woydyłło Osiatyńska
Ewa Wójciak
Irena Wóycicka
Paweł Wrabec
Julia Wrzosińska
Ludwika Wujec
Damian Wutke
Barbara Wysocka
Jacek Zabokrzycki
Michał Zadara
Maja Zagajewska
Magdalena Zagalkowicz-Krasowska
Danuta Zakurzevska
Beata Zalewska-Stefaniak
Danuta Zawadzka
Violetta Zawadzka
Zbigniew Zbyszyński
Anna Zdrojewska
Bożenna Zieleńska
Bartłomiej Ziołkowski
Erica Ziva
Marysia Złonkiewicz
Maria Zmarz-Koczanowicz
Jacek Żakowski
Małgorzata Żerwe

**Adres do korespondencji w imieniu wszystkich podpisanych:
Fundacja Ocalenie
ul. Krucza 6/14a
00-537 Warszawa
e-mail: biuro@ocalenie.org.pl**